

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudkyň JUDr. Jarmily Ďáskové a JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D., v právní věci žalobce **multigate a.s.**, se sídlem Olomouc, Riegrova 373/6, zastoupeného JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem se sídlem AK Olomouc, Wellnerova 1322/3C, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Brno, Malinovského náměstí 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2011, č. j. MMB/0086536/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 8. 3. 2011, č. j. MMB/0086536/2011, **se z ru š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení částku ve výši 13.556,- Kč k rukám JUDr. Tomáše Vymazala, advokáta, se sídlem AK Olomouc, Wellnerova 1322/3C, ve lhůtě do 30-ti dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Právní předchůdce žalobce se žalobou předanou k poštovní přepravě dne 28. 4. 2011 domáhal vydání rozsudku, kterým by byla vyslovena nicotnost rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování (dále jen „žalovaný“), ze dne 8. 3. 2011, č. j. MMB/0086536/2011, a jemu předcházejícího rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno – střed (dále jen „správce poplatku“), ze dne 10. 11. 2010, č. j. 100074054/REIP/VHA/003, eventuálně, kterým by bylo zrušeno pro nezákonnost rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2011, č. j. MMB/0086536/2011, a jemu předcházející rozhodnutí správce poplatku ze dne 10. 11. 2010, č. j. 100074054/REIP/VHA/003, a žalovaný byl zavázán k povinnosti zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Napadeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání právního předchůdce žalobce a potvrzeno rozhodnutí správce poplatku, a to platební výměr na místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na území správce poplatku v celkové částce 655.000,- Kč za období od 1. 7. 2010 do 30. 9. 2010 za 131 ks jiných technických herních zařízení (interaktivní videoloterijní terminály) při základní sazbě místního poplatku 5.000,- Kč / 3 měsíce / 1 ks; tj. 5.000,- Kč / 3 měsíce / 131 ks.

[2] Usnesením zdejšího soudu ze dne 29. 1. 2013, č. j. 31Af 52/2011 – 109, bylo rozhodnuto o procesním nástupnictví na straně žalobce podle ustanovení § 107 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“).

II. Obsah žaloby

[3] Žalobu odůvodnil tím, že napadené rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť žalovaný se dostatečně nezabýval tvrzenými odvolacími důvody a nesprávně interpretoval příslušné právní předpisy. Žalovaný měl rozhodnutí správce poplatku s ohledem na jeho vady zrušit. Základní vadu rozhodnutí správce poplatku spatřuje žalobce v tom, že došlo k vyměření místního poplatku za „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, ačkoliv jej podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích (dále jen „zákon o místních poplatcích“) ve spojení se zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“) nelze vůbec stanovit a vybírat, a rozhodnutí správce poplatku tak bylo vydáno v rozporu se zákonem.

[4] Dále namítl, že Ministerstvo financí nemá pravomoc a působnost k vydávání povolení k provozování jiného technického herního zařízení či jinak označeného přístroje, neboť povoluje pouze provozování loterií nebo jiných podobných her. Zdůraznil, že rozhodnutí Ministerstva financí, kterým se povoluje provozování loterie nebo jiné podobné hry a schvaluje umístění a provozování zařízení v konkrétních

provozovnách, jsou v případě nového umístění zařízení pouze doplňována, když ani není doplňován výrok „povoluje“, ale výrok „schvaluje“.

[5] Rozhodnutí správce poplatku neodpovídá požadavkům zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“), neboť platební výměr je nesrozumitelný, nejasný a celkově rozporný, tudíž nepřezkoumatelný a žalovaný měl takové rozhodnutí zrušit. Žalovaný ani správce poplatku neumožnili žalobci seznámit se s výsledky dokazování ani se k nim vyjádřit a uvést tak další skutečnosti ve svůj prospěch. Vady rozhodnutí správce poplatku jsou natolik závažného charakteru, že způsobují nicotnost aktu, neboť k rozhodnutí nebyl žádný zákonný podklad, nicotné je i rozhodnutí žalovaného jako rozhodnutí navazující. Žalobce dále poukázal na nestandardní průběh vyměřování místního poplatku a skutečnost, že žalobce podal nejprve ohlášení, v němž sdělil, že provozuje 110 kusů jiných technických herních zařízení, poté správce poplatku rozhodl podle seznamu povolených zařízení a uvedl, že žalobce má povoleno 131 kusů jiných technických herních zařízení, nakonec po předložení rozhodnutí Ministerstva financí odvolací orgán zjistil, že v předmětném období bylo žalobci povoleno 177 kusů jiných technických herních zařízení a 2 kusy byly povoleny od 10. 8. 2010. V rozhodném období však 177 kusů jiných technických herních zařízení žalobce povoleno neměl, navíc žalovaný nezohlednil, že Ministerstvo financí ohledně některých zařízení vydalo rozhodnutí, kterým zrušilo schválení provozování a umístění předmětných jiných technických herních zařízení. Seznam těchto zařízení uvedený v rozhodnutí žalovaného je značně nepřehledný, nejsou uvedena výrobní čísla zařízení, navíc ulice Pionýrská 13 (2 ks – rozhodnutí Ministerstva financí č. j. 34/78869/2010 ze dne 10. 8. 2010 a 2 ks – rozhodnutí Ministerstva financí č. j. 34/85679/1/2008 ze dne 21. 10. 2008) nespadá do územní působnosti správce poplatku. Skutkové závěry žalovaného postrádají jakoukoli systematiku, neodpovídají skutkovému stavu a ani sám žalovaný neví, která zařízení mají být zpoplatněna. Žalobce proto soudu navrhl, aby si k ověření skutkového stavu věci vyžádal sdělení příslušného finančního úřadu a příslušná rozhodnutí Ministerstva financí s doložkami právní moci.

[6] Obecně závazná vyhláška Statutárního města Brna č. 9/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (dále jen „obecně závazná vyhláška Statutárního města Brna č. 9/2010“), na základě které bylo platebním výměrem o místním poplatku rozhodnuto, nesplňuje požadavky určitosti a srozumitelnosti, upravuje některé záležitosti odlišně od zákona, proto mělo být Statutární město Brno vyzváno v souladu s ustanovením § 123 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen „zákon o obcích“) Ministerstvem vnitra k nápravě a nesjedná-li Statutární město Brno nápravu, mělo by Ministerstvo rozhodnout o pozastavení účinnosti uvedené obecně závazné vyhlášky a poté případně podat Ústavnímu soudu návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky obce. V řízení před Ústavním soudem by měla být vyhláška jako odporující zákonu zrušena. Žalobce je přesvědčen, že obecně

závazná vyhláška nemůže vyžadovat místní poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, neboť pro tento poplatek není další zákonný podklad.

[7] Správce poplatku argumentuje pomocí Metodického sdělení Ministerstva financí, které je zveřejněno na webových stránkách Ministerstva financí ČR odborem 26 Cla a daně. Podle názoru žalobce metodické sdělení není správné a vnáší do věci ještě větší zmatek, když aplikuje nedefinovaný pojem „technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů“. Jedná se o slovní spojení, pod nímž si provozovatelé nejsou schopni představit konkrétní druh loterie a jiné podobné hry; současně se jedná o pojem, který není používán zákonem o loteriích, ani není používán v rozhodnutích o povolení k provozu, není rozhodně běžný a obvyklý ani v neformální komunikaci provozovatelů či orgánů státního dozoru nad provozem loterií a jiných podobných her. Žalobce se s takovým slovním spojením po celou dobu své existence nesetkal. Dále žalobce poukázal na nejnovější stanovisko Ministerstva financí, které se týká problematiky jiných technických herních zařízení z pohledu správních poplatků, a to metodický návod Ministerstva financí ze dne 31. 1. 2011, č. j. 34/21919/2011.

[8] Žalobce se domnívá, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., kterým byl změněn zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 183/2010 Sb.“), kterou byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně konformním způsobem a měla by být zrušena.

[9] Žalobou napadená rozhodnutí jsou v rozporu s čl. 11 odst. 5 Listiny základních práv a svobod stanovící, že daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona. Dále v rozporu s čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod stanovící, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví, obdobně i s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky.

[10] Svou argumentaci žalobce podpořil citacemi řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu.

III. Vyjádření žalovaného

[11] Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že se v žalobou napadeném rozhodnutí podrobně zabýval důvody, které vyústily ve vydání tohoto rozhodnutí, proto v podrobnostech na jeho odůvodnění a obsah předkládaného správního spisu odkázal. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[12] Žalobce podle názoru žalovaného ohýbá právní řád až za hranici únosnosti a hledá násilné alternativní výklady právních předpisů s úmyslem vyhnout se stanoveným povinností.

[13] Současně navrhl spojení věcí vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 31Af 51/2011 a 31Af 52/2011 ke společnému projednání a rozhodnutí, neboť jsou skutkově a právně identická.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[14] Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

[15] Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, vázán rozsahem a důvody, které žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

[16] Soud v první řadě považuje za podstatné zdůraznit, že žalobou napadené rozhodnutí podrobil přezkumu v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s. ř. s., tj. vycházel ze skutkového a právního stavu existujícího v době rozhodování žalovaného. K takto zdůrazněnému hledisku soudního přezkumu ve správním soudnictví soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2008 - 76, č. j. 1 Afs 89/2008 – 76, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož: „... při přezkoumání rozhodnutí vychází soudy ve správním soudnictví ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§75 odst. 1 s. ř. s.). Principem soudního přezkoumání rozhodnutí správních orgánů je kasační kontrola správního rozhodnutí soudem, a proto je rozhodující objektivně existující skutkový stav v době vydání napadeného rozhodnutí. Soud zkoumá, zda zjištěný skutkový stav, který tu byl v době vydání správního rozhodnutí, skýtá oporu výroku z hlediska požadavků zákona. Jeho úkolem je k žalobním námitkám zkoumat zákonnost postupu správních orgánů a to ke skutkovému i právnímu stavu v době vydání napadeného rozhodnutí.“

[17] Dále je třeba zdůraznit, že soud nevyhověl návrhu žalovaného na spojení věcí vedených u zdejšího soudu pod sp. zn. 31Af 51/2011 a 31Af 52/2011 ke společnému projednání a rozhodnutí, neboť předmětné věci se týkají jiných rozhodných období roku 2010. Soud proto žalobcem zvolený procesní postup spočívající v podání samostatných žalob nemá důvod jakkoliv korigovat.

[18] K tvrzení žalobce týkajícího se neurčitého právního pojmu – tzv. „jiného technického herního zařízení povoleného Ministerstvem financí“ (dále jen „JTHT“) soud zdůrazňuje, že zákonem č. 183/2010 Sb., byla s účinností od 16. 6. 2010 provedena změna zákona o místních poplatcích v ustanovení § 1 a v ustanovení § 10a, a uvedená ustanovení zákona o místních poplatcích zněla takto:

[19] Podle ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích, obce mohou vybírat tyto místní poplatky (dále jen „poplatky“): poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu¹⁵⁾. Přičemž obsah indexu 15) a poznámky pod čarou znamenal odkaz na zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách (dále jen „zákon o loteriích“).

[20] Podle ustanovení § 10a odst. 1 zákona o místních poplatcích, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podléhá každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.

[21] Podle ustanovení § 10a odst. 2 zákona o místních poplatcích, poplatek za výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí platí jeho provozovatel.

[22] Podle ustanovení § 10a odst. 3 zákona o místních poplatcích, sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na tři měsíce činí od 1000 Kč do 5000 Kč.

[23] Novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., umožnila obcím, že s účinností od dne 16. 6. 2010 mohly vybírat místní poplatek „za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“. Přes skutečnost, že zákon o loteriích pojem výslovně neuváděl ani nedefinoval, z příslušných ustanovení tohoto zákona (viz ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích – hru lze provádět pomocí mechanických, elektronickomechanických, elektronických nebo obdobných zařízení, či ustanovení § 2 písm. e) zákona o loteriích – sázkové hry provozované pomocí elektronicky nebo elektronickomechanicky řízených výherních hracích přístrojů nebo

podobných zařízení) lze učinit závěr, že „technická zařízení pro provozování sázkových her pomocí terminálů“ jsou technickým herním zařízením, a to jak ve formě „centrální jednotka, místní kontrolní jednotka, tak ve formě koncového zařízení (interaktivní videoloterijní terminál – dále jen „VLT“)“. Vyslovený závěr podporuje dále i skutečnost, že pod pojem „povolené Ministerstvem financí“ je nutno rozumět nejen povolení pro centrální jednotku a alespoň pro jedno koncové zařízení, ale i následně vydávaná povolení pro další koncová zařízení, neboť pro každé z nich (v příslušném rozhodnutí je toto koncové zařízení nezaměnitelně individualizováno) vydává Ministerstvo financí konkrétní povolení.

[24] Standartně dostupné internetové stránky charakterizují VLT takto: „*V praxi se můžeme setkat se třemi základními druhy výherních automatů, tedy klasickými mechanickými VHP, dále pak s automaty digitálními (většinou s dotykovou LCD obrazovkou) a nakonec s VLT. Systém VLT terminálů pracuje na principu sázkové hry s fixně danou pravděpodobností výhry (tzv. Fixed odds betting), kterou lze na systému provozovat. Princip je založen na propojení libovolného počtu videoloterních terminálů po internetové síti s centrálním serverem. Spuštěním každé jednotlivé hry na videoloterním terminálu se spustí interaktivní komunikace mezi centrálním serverem, který odešle zpět terminálu číslo, vygenerované generátorem náhodných čísel. Terminál toto náhodné číslo převede na konkrétní výsledek dané hry. Případná výhra je připočtena ihned automaticky hráči do jeho kreditu na přístroji. Tyto přístroje jsou také nazývané VLT, Videoloterijní terminály nebo Video Lottery Terminal.*“ Srov. např. www.wikipedia.cz nebo www.vyherni-automaty.info.

[25] Předmět místního poplatku byl tedy vymezen v ustanovení § 10a odst. 1 věta první zákona o místních poplatcích slovy „každý povolený hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí“. Z jazykového a gramatického výkladu vyplývá, že předmětem místního poplatku podle tohoto ustanovení jsou: za a) povolené hrací přístroje (obecním úřadem, krajským úřadem nebo Ministerstvem financí) a za b) jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí. Smysl a účel novely zákona o místních poplatcích provedený zákonem č. 183/2010 Sb., jednoznačně směřoval k zajištění finančních prostředků do rozpočtu obcí, a to především vytvořením možnosti zpoplatnit tzv. jiná technická herní zařízení povolená Ministerstvem financí. Prezentovaný úmysl zákonodárce zřetelně zohlednil, když návrh zákona schválil (srov. metodické sdělení Ministerstva financí ČR ze dne 1. 9. 2010, č. j. 26/68 323/2010 – 262).

[26] Námitku žalobce spočívající v tvrzení, že Ministerstvo financí nemá pravomoc a působnost k vydávání povolení k provozování jiného technického herního zařízení či jinak označeného přístroje, považuje soud za zcela nepřipadnou. Zákonné zmocnění Ministerstva financí k povolovacímu režimu ohledně jiných technických herních zařízení vyplývalo z ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, které v rozhodném období znělo takto:

[27] Podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, ministerstvo může povolovat i loterie a jiné podobné hry, které nejsou v zákoně v části první až čtvrté upraveny, s tím, že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny. Použije přitom přiměřeně ustanovení části první až čtvrté zákona.

[28] Z uvedeného je evidentní, že Ministerstvo financí bylo oprávněno rozhodovat ve věcech povolení k provozování loterií nebo jiných podobných her prostřednictvím centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály, což nepochybně žalobci bylo a je známo z jeho obvyklé podnikatelské činnosti vyplývající z předmětu podnikání zapsaného v obchodním rejstříku (viz zapsaný předmět podnikání žalobce: povolení provozování sázkové hry podle § 50 odst. 3 zák. č. 202/1999 Sb.). Na webových stránkách Ministerstva financí byly a jsou publikovány standardně dostupné formuláře, a to zejména k žádostem o povolení k provozování centrálního loterijního systému a k žádostem o doplnění povolení k provozování interaktivních videoloterijních terminálů, včetně seznamu povinných příloh a Standardu centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály ze dne 17. 12. 2008, č. j. 34/106819/2008.

[29] Vzhledem k tomu, že základním procesním předpisem, podle něhož Ministerstvo financí v těchto věcech postupuje, je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), je evidentní, že smyslem a účelem konkrétního správního řízení zahájeného žádostí žalobce z titulu provozovatele centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály, bylo získat meritorní rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 9 správního řádu, přičemž je lhostejno, zda se typově jednalo o rozhodnutí zakládající, měnící nebo rušící práva anebo povinnosti žalobce.

[30] V přezkoumávané věci bylo tedy pro správce poplatku relevantní, zda JTHZ je předmětem místního poplatku a za jakých podmínek podléhá místnímu poplatku (ustanovení § 1 písm. g) ve spojení s ustanovením 10a zákona o místních poplatcích), zda existuje obecně závazná vyhláška vydaná na základě zákonného zmocnění (zde obecně závazná vyhláška Statutárního města Brna č. 9/2010) a zda bylo jiné technické herní zařízení Ministerstvem financí povoleno (ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích), přičemž naplnění kritéria JTHZ povoleného Ministerstvem financí podle zákona o loteriích je třeba v jednotlivých případech vždy posuzovat podle obsahu konkrétních povolení vydaných Ministerstvem financí podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, která byla na základě žádosti žalobce (provozovatele) ve správním řízení v jeho prospěch Ministerstvem financí vydána.

[31] Soud však shledal důvodnou námitku žalobce týkající se nepřezkoumatelnosti ve věci vydaného rozhodnutí žalovaného. Je notorií, že místní poplatky jsou zahrnovány do oblasti daní, které směřují do rozpočtu obce, tudíž při správě místních poplatků je postupováno podle základního procesního předpisu

upravujícího správu daní a poplatků. Tímto základním procesním předpisem byl do 31. 12. 2010 zákon o správě daní a poplatků a s účinností od 1. 1. 2011 zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“). Účinky úkonů učiněných do 31. 12. 2010 podle zákona o správě daní a poplatků zůstávají podle ustanovení § 264 odst. 2 daňového řádu zachovány, ovšem počínaje dnem 1. 1. 2011 je třeba řízení dokončit podle daňového řádu, jak vyplývá z ustanovení § 264 odst. 1 daňového řádu. Pohledem těchto předpisů je třeba posoudit jednotlivé žalobcovy úkony a zvolené postupy správce poplatku a žalovaného.

[32] Z obsahu správního spisu předloženého žalovaným vyplývá, že žalobce ohlášením ze dne 13. 8. 2010 splnil svou ohlašovací povinnost ohledně 110 kusů JTHZ ovšem s výhradou, že podle jeho názoru tato zařízení poplatkové povinnosti nepodléhají. Následně správce poplatku vyměřil žalobci platebním výměrem místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí na území správce poplatku v celkové částce 655.000,- Kč za období od 1. 7. 2010 do 30. 9. 2010 za 131 kusů jiných technických herních zařízení (interaktivní videoloterijní terminály) při základní sazbě místního poplatku 5.000,- Kč za 3 měsíce. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že ohlášení poplatníka nebylo přesné, proto při vyměření místního poplatku postupoval podle ustanovení § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků a místní poplatek vyměřil podle pomůcek. Touto pomůckou se stal Seznam zařízení povolených Ministerstvem financí obsahující 131 kusů IVT, zahrnující rovněž 2 kusy IVT nacházejících se na území jiného správce poplatku (ulice Pionýrská 248/13). Na základě odvolání žalobce ze dne 3. 12. 2010 proti rozhodnutí správce poplatku, ve znění následného doplnění ze dne 5. 1. 2010, uložil žalovaný v souladu s ustanovením § 115 odst. 1 daňového řádu, správci poplatku doplnit podklady pro rozhodnutí a odstranit vady řízení, a to za účelem co nejpresnějšího stanovení výše poplatkové povinnosti v úzké součinnosti s daňovým subjektem. V reakci na výzvu správce daně ze dne 3. 2. 2011, č. j. 100074054/REIP/VHA/008, ke sdělení rozhodných skutečností pro správné stanovení místního poplatku za předmětné období na území správce poplatku, doložil žalobce příslušná rozhodnutí Ministerstva financí vztahující se k rozhodnému období a předmětu místního poplatku s průvodním podáním ze dne 22. 2. 2011, v němž opět polemizoval s pravomocí Ministerstva financí k vydávání povolení k provozu jiných technických herních zařízení. V předkládací zprávě žalovanému ze dne 24. 2. 2011, č. j. 100074054/REIP/VHA/011, správce poplatku uvedl, že místní poplatek měl být stanoven v částce 895.544,- Kč, tudíž o 240.544,- Kč vyšší oproti odvoláním napadenému platebnímu výměru. Poté žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí, kterým odvolání zamítl a rozhodnutí správce poplatku potvrdil. V odůvodnění zejména uvedl, že z rozhodnutí Ministerstva financí předložených žalobcem zjistil, že v rozhodném období bylo žalobci povoleno na území správce poplatku celkem 177 kusů IVT a 2 kusy IVT byly povoleny od 10. 8. 2010. Provoz žádného IVT nebyl ke dni 30. 9. 2010 ukončen. Žalovaný vyslovil úvahu, že: „*Místní poplatek tak byl napadeným platebním výměrem vyměřen v nižší částce (za menší počet JTHZ), než měl*

být správcem daně správně vyměřen.“ Dále v odůvodnění svého potvrzujícího rozhodnutí specifikoval počet kusů IVT zpoplatněných v rozhodném období na konkrétních adresách v územní působnosti správce poplatku, včetně nesprávného uvedení 4 kusů IVT na adrese nespádající do územní působnosti správce poplatku (Pionýrská 13).

[33] Z výše uvedené rekapitulace správního spisu je tedy evidentní, že skutkový stav přezkoumávané věci nebyl správními orgány řádně zjištěn, žalovaným vyslovená úvaha o věcné správnosti rozhodnutí správce poplatku je fakticky nesprávná, odůvodnění potvrzujícího rozhodnutí žalovaného ohledně konkrétních JTHZ je značně zobecňující a nepřesvědčivé a navíc objektivně nepřezkoumatelné. V této návaznosti lze připomenout usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího právního soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006 – 74, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1566/2008, dostupné na www.nssoud.cz, v němž byl vysloven názor, že z rozhodnutí odvolacího správního orgánu musí vyplývat nejen to, jak tento správní orgán naložil s odvolacími důvody, ale musí z něj i dostatečně srozumitelně vyplývat skutkový a právní závěr, na jehož základě bylo přezkoumávané rozhodnutí vydáno. Odvolací správní orgán je tedy povinen ve svém rozhodnutí objasnit rozhodující skutkové okolnosti projednávané věci a vymezit právní rámec (právní normy), v jehož mezích byl skutkový stav posuzován, a teprve poté je povinen řádně se vypořádat s odvolacími námitkami.

[34] Vyslovený požadavek je třeba respektovat tím spíše, jde-li, jako v případě nyní přezkoumávaného rozhodnutí, o rozhodnutí, v němž se žalobce seznamuje s důvody, pro které mu byl stanoven místní poplatek v jiné (vyšší) výši, než v jaké jej sám ohlásil. Rozhodnutí žalovaného o odvolání však neobsahuje relevantní skutkové závěry, na kterých žalovaný své potvrzující rozhodnutí vystavěl, neboť skutkový stav věci nebyl správními orgány řádně zjištěn. Tato skutečnost způsobila, že rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů skutkových. Soud si dále dovoluje zdůraznit, že v přezkoumávané věci nebyl místní poplatek vyměřován pomůckami, nýbrž důkazními prostředky, a to konkrétně listinami.

[35] S přihlédnutím k výše uvedené argumentaci soud dále zdůrazňuje, že požadavek žalobce na ověření skutkového stavu věci vyžádáním sdělení příslušného finančního úřadu a vyžádáním příslušných rozhodnutí Ministerstva financí s doložkami právní moci, neshledává s ohledem na výše popsane vady správního řízení potřebným, neboť smyslem a účelem správního soudnictví není nalézání skutkového stavu věci, nýbrž faktický přezkum správnosti a zákonnosti procesního průběhu a následných výsledků rozhodovací činnosti správních orgánů. Soud by tak nahrazoval to, co předně přísluší správním orgánům.

[36] Námitku žalobce o nicotnosti (tj. neexistenci) rozhodnutí správce poplatku a navazujícího rozhodnutí žalovaného považuje soud za absurdní. Právním pojmem

nicotnosti se podrobně se zabýval např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 1 Afs 9/2005 – 74, dostupný na www.nssoud.cz, se závěrem, že nicotným je správní akt, který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Tyto vady jsou natolik závažné, že způsobí faktickou neexistenci samotného správního aktu; za dané situace tu není tedy nic, co by mohlo zakládat jakákoliv práva či povinnosti subjektů. Z hledisek pro hodnocení nicotnosti vyplývá, že se musí jednat o vadu naprosto zásadní a zřejmou. Rozhodnutí je nicotné jen ve výjimečných případech výše uvedených, přičemž následky nicotnosti rozhodnutí nelze svévolně spojovat s instituty jinými (nezákonnost, neplatnost). Z judikatury Ústavního soudu lze v souvislosti s právním pojmem nicotnosti poukázat např. na usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 5. 2000, sp. zn. IV. ÚS 108/2000, publikované ve Sb. ÚS sv. 18 č. 17, s. 423 nebo na nález Ústavního soudu ze dne 10. 10. 2002, sp. zn. III. ÚS 728/01 publikovaný ve Sb. ÚS sv. 28 č. 125, s. 79, obě dostupné na <http://nalus.usoud.cz>.

[37] V této souvislosti soud zdůrazňuje, že zásadně nesouhlasí s tvrzením žalobce, že k rozhodnutí správce poplatku, a návazně k rozhodnutí žalovaného, neexistoval zákonný (právní) podklad. S přihlédnutím k výše uvedené argumentaci je zřejmé, že žalobce byl v rovině právní místnímu poplatku za JTHZ podroben souladně se zákonem (viz zejména bod [25]).

[38] Dále pak k námitkám uplatněným žalobcem týkajících se neurčitosti a nesrozumitelnosti obecně závazné vyhlášky Statutárního města Brna č. 9/2010, soud zdůrazňuje, že soudy ve správním soudnictví zásadně nejsou oprávněny zasahovat do obecně závazných vyhlášek obcí ve smyslu jejich rušení pro rozpor se zákonem, neboť takový postup by byl nepřípustným zásahem do jejich ústavně zaručeného práva na územní samosprávu obcí.

[39] Rovněž tvrzení žalobce ohledně zmatku, který vneslo do věci Ministerstvo financí zveřejněním metodického sdělení (viz bod [7]), soud důvodným neshledal. Je pravdou, že metodické pokyny, metodická sdělení či metodická doporučení Ministerstva financí nejsou obecně závaznými předpisy, přesto jsou pro správní orgány zásadně závazné, neboť vytvářejí tzv. správní praxi. Jejich smyslem a účelem je tedy sjednotit, reflektovat či zavést jednotnou správní praxi, podle níž mají správní orgány postupovat. Pokud Ministerstvo financí v rámci jemu svěřené pravomoci a v mantinelech zákonné úpravy vydalo předmětné metodické sdělení, bylo by v rozporu se zásadou zákazu libovůle a rovného zacházení, pokud by se správní orgány v jednotlivých případech od tohoto metodického doporučení odchýlily (čl. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Ans 1/2005 – 57, publikovaný pod č. 605/2005 Sb. NSS, dostupný na www.nssoud.cz).

[40] Jen pro úplnost argumentace lze ke shora vyslovenému závěru (bod [38]) připomenout rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2010, č. j. 2 Afs 53/2010 – 63, dostupný na www.nssoud.cz, podle něhož: „[18] Pokyny ministerstev jsou interními předpisy, které upravují a sjednocují praxi správních orgánů. Přestože pokyny ministerstev nejsou obecně závaznými právními předpisy, správní orgány mají povinnost se jimi ve své právní praxi řídit, což neplatí pouze v případě, že by se taková praxe neslučovala s obecně závaznými právními předpisy. Nejvyšší správní soud se povahou metodických pokynů a závazností správní praxe správních orgánů zabýval již v několika svých rozhodnutích, na základě kterých je možné stručně definovat závaznou správní praxi pomocí 1. kritéria zákonnosti - musí se jednat výhradně o praxi (činnost, příp. nečinnost), která je stanovena v souladu se zákonem, resp. vytvořena na základě zákonem svěřené pravomoci, přičemž nesmí zasahovat do zákonem zaručených práv soukromých osob, a 2. kritéria předvídatelnosti - praxe je ze strany příslušných správních orgánů všeobecně přijímána a dodržována, je možné legitimně očekávat stejný postup v podobných případech. "Jestliže se takováto praxe vytvořila, správní orgán se od ní nemůže v jednotlivém případě odchýlit, neboť takový jeho postup by byl libovůlí, která je v právním státě (viz čl. 1 odst. 1 Ústavy) nepřípustná. Ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněné nerovného zacházení (viz čl. 1 věta první Listiny základních práv a svobod) vyplývá princip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí v případě, že mu zákon dává prostor pro uvážení, pokud se taková praxe vytvořila“ (cit. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Ans 1/2005 - 55, ve stejném duchu rozsudek ze dne 23. 8. 2007, č. j. 7 Afs 45/2007 - 251, publ. pod č. 1383/2007 Sb. NSS, oba dostupné na www.nssoud.cz).“ Pokud jde o odkaz žalobce na metodický návod Ministerstva financí ze dne 31. 1. 2011, č. j. 34/21919/2011, pro vyměřování správních poplatků z provozování loterií a jiných podobných her povoloovaných podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích, tento považuje soud za nepřipadný, neboť předmětem přezkumu není problematika správních poplatků z provozování loterií a jiných podobných her.

[41] Také námitka žalobce dovolávající se protiústavnosti části zákona č. 183/2010 Sb., jímž byl novelizován zákon o místních poplatcích, již byla závazně vyřešena Ústavním soudem a je zcela nedůvodná. Nálezem Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, dostupném na <http://nalus.usoud.cz>, bylo rozhodnuto takto: „Návrh na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., in eventum aby Ústavní soud deklaratorním výrokem konstatoval protiústavnost části třetí zákona č. 183/2010 Sb., se zamítá.“ V bodě 60. odůvodnění tohoto nálezu pak Ústavní soud uvedl: „60. Ve světle uvedených skutečností je nepochybné, že při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. byly jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu, konkrétně postup zákonodárného procesu upravený zákonem č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění

pozdějších předpisů i čl. 1 odst. 1, čl. 2 odst. 3, čl. 41 a čl. 44 odst. 1 Ústavy včetně čl. 2 odst. 2 Listiny. V této souvislosti je třeba poukázat na ustanovení § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, který deklaruje, že návrhem podávaným k projednávání věci je i návrh pozměňovací. Vazba zákona o podpoře sportu a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Proto nelze než odkázat na slova senátora Jaroslava Kubery, který seznámil Senát s pozměňovacím návrhem a mimo jiné uvedl, že: "...zákon je o podpoře sportu a velmi souvisí s loteriemi a se sázkami, protože část výtěžků je používána na podporu sportu". Zde je na místě rovněž zdůraznit, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.“

[42] Ústavní soud dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákon o loteriích) zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Na tomto místě pak soud zdůrazňuje, že ve smyslu čl. 89 odst. 2 Ústavy ČR je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány a osoby. Obecné soudy jsou tedy při svém rozhodování vázány nejen zákonem, nýbrž také ústavním pořádkem. Právě v tomto kontextu vystupuje do popředí funkce Ústavního soudu, kterou je podle čl. 83 Ústavy ČR ochrana ústavnosti. Ústavní soud je tedy hlavní interpretátor ústavního pořádku a právě v tomto smyslu musí být jeho rozhodnutí závazná. Jestliže tedy Ústavní soud v některém svém rozhodnutí zformuluje ústavně konformní výklad právní normy, je nutno tento výklad respektovat i v obdobných kauzách, byť se jedná o procesně samostatná řízení. Opačný výklad by představoval logickou chybu, jelikož tato vázanost výkladem norem nadzákonné (ústavní) síly musí být pro soud při aplikaci jednoduchého práva určující. V podmínkách právního státu je proto nemyslitelné, aby obecný soud nerespektoval judikaturu Ústavního soudu, která poskytuje závazné interpretační vodítko při rozhodování ve skutkově a právně obdobných věcech. Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 2 Afs 180/2004 – 44, dostupný na www.nssoud.cz.

[43] Ani žalobní námitku spočívající v tvrzení, že správní orgány postupovaly svévolně, když na žalobce uvalily poplatkovou povinnost nad rámec zákona, čímž zasáhly do ústavních práv žalobce, soud důvodnou neshledal. S přihlédnutím k argumentaci uvedené k výše vypořádaným žalobním námitkám je naprosto evidentní, že přezkoumávané zpoplatnění JTHZ místním poplatkem nebylo protiústavní a proběhlo legitimním způsobem. Je notorií, že loterie a jiné podobné hry se vyskytují převážně na okraji společensky akceptovaných aktivit. Svými skutečnými dopady mohou negativně ovlivnit individuální osudy jednotlivců, jejich blízkých a ve svém důsledku i širšího okolí. Ostatně ne nadarmo jsou v obecném

jazyce tyto hry označovány jako hazardní. Zpoplatnění JTHZ v rozhodném období splňovalo jak funkci regulační, která limitovala počet JTHZ na území příslušné obce, tak funkci fiskální, která sloužila k zajištění příjmů příslušné obce. V přezkoumávaných souvislostech soud opakovaně uzavírá, že provozovatelům JTHZ v rozhodné době v žádném případě nesvědčilo legitimní očekávání, že hazard mohou provozovat bez daňového zatížení.

V. Shrnutí a náklady řízení

[44] Při přezkumu žalobou napadených rozhodnutí, jakož i řízení, které jejich vydání předcházelo, soud zjistil, že skutkový stav přezkoumávané věci vyžaduje zásadní doplnění a rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. S přihlédnutím k výše uvedené argumentaci soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení bez jednání rozsudkem podle ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a věc žalovanému podle ustanovení § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátit k dalšímu řízení.

[45] Podmínky ke zrušení rozhodnutí správce poplatku shledány nebyly, neboť v daňovém řízení je pokračováno, jen se vrací do odvolacího stádia a vytýkané lze napravit v odvolacím řízení. K tomuto závěru srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2009, č. j. 1 Aps 2/2008 – 76, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1997/2010, dostupné na www.nssoud.cz. V dalším řízení je žalovaný ve smyslu ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem soudu vysloveným v tomto zrušovacím rozsudku.

[46] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu mezi účastníky je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníku, který ve věci úspěch neměl.

[47] Náklady ve věci úspěšného žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2.000,- Kč, dále z odměny za zastoupení žalobce advokátem, a to podle sazby vyplývající z vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif – dále jen „advokátní tarif“) ve znění účinném do 31. 12. 2012 ve výši 2.100,- Kč za jeden úkon právní služby, a to za tyto úkony právní služby: 1. převzetí a příprava zastoupení ze dne 20. 12. 2010, 2. písemné podání soudu ze dne 28. 4. 2011, 3. písemné podání soudu ze dne 23. 6. 2011 – ve výši ½ v souladu s ustanovením § 11 odst. 2, 3 advokátního tarifu (k tomuto srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 1. 1998, sp. zn. 6 A 205/95, SJS 531/1999, dostupný v systému ASPI), následně podle sazby vyplývající z advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2013 ve výši 3.100,- Kč za jeden úkon právní služby, a to za tento úkon právní služby: 4. písemné podání

soudu ze dne 21. 1. 2013, ze 4 náhrad hotových výdajů po 300,- Kč v souladu s ustanovením § 13 odst. 1, 3 advokátního tarifu a z 21 % DHP v souladu s ustanovením § 57 odst. 2 s. ř. s. ve výši 2.006,- Kč. Celkem se jedná o částku ve výši 13.556,- Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit přímo k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Tomáše Vymazala, advokáta, se sídlem AK Olomouc, Wellnerova 1322/3C, ve lhůtě do 30-ti dnů od právní moci rozsudku. Tuto lhůtu považuje soud za přiměřenou poměrům a možnostem žalovaného, který je subjektem veřejné správy.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Krajský soud v Brně dne 20. března 2013

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu